

RUNE WESTIN:

Genmäle om sovjetisk utrikespolitik

I en artikel av Stefan Hedlund i SvT 9/84 presenteras bla den amerikanska statsvetaren William Welchs analys angivande de tre huvudsakliga uppfattningarna i väst angående sovjetisk utrikespolitik. Den första är att Sovjet är oföränderligt aggressivt och expansionistiskt. Den andra är att Sovjet förvisso är oföränderligt aggressivt men med det undantaget att man allteftersom ålder och mognad tilltar "slår till" med desto större urskillning. Den tredje som står i skarp kontrast till de första två, går ut på att Sovjet i princip är fredlig och godmodig och aggressiv enbart om provocerad.

Idag är inte bara någon utav de första två, utan alltså – som Welch helt riktigt konstaterar i sin analys – alla tre utav dessa uppfattningar allmänt vedertagna här i väst. Frågan är varför? Hotet från den expansionistiska utrikespolitik som Nazi-Tyskland en gång bedrev, fick ju på den tiden – som vi alla vet – till följd att den värdsliga uppfattningen var allt annat än delad vad beträffar Nazi-Tysklands utrikespolitik. Den dåvarande tyska utrikespolitiken nådde emellertid aldrig upp till sovjetiska mått om man räknar till dags dato och jämför erövringarna vad anbelangar antalet ockuperade stater.

Mot den bakgrunden borde en desto kritis-

kare inställning råda gentemot sovjetisk utrikespolitik och logiskt sett vara mer utpräglad bland allmänheten i väst än vad den är idag. Den tredje uppfattningen i ordningen presenterad av Welch, den att "Sovjet i princip är fredlig och godmodig och aggressiv enbart om provocerad" borde inte vara en av allmänheten i väst vedertagen uppfattning alls idag. I stället borde logiskt sett inställningen att "alla fredsutspel ifrån Sovjets sida blott är avledande skenmanövrer i syfte att förbereda nästa framflyttning av positionerna" vara en snarare slutsats av oss att dra. Inte minst så när dessutom flera offentliga deklARATIONER från olika sovjetiska ledare och ministrar från Lening till Smirnoff och Stalin osv vid sidan av de rent militärstrategiska utspelen från Sovjets sida, bestyrker den uppfattningen. En bredare uppslutning kring en amerikansk utrikespolitik à la Ronald Reagan borde således ha vunnit fäste i väst.

Att den inte har gjort det, torde till stor del bero på att vi i väst faktiskt lämnar utrymme för den sovjetiska utgångspunkten (ehuru offensiv den är) att komma till tals i lika stor utsträckning som den amerikanska och den västerländska i övrigt på kommunisternas villkor och utan att den sovjetiska utgångspunkten blir bemött.